

Barcelona, 25 de juny de 2008

Peticions de la Plataforma Universitària pel Català davant el posicionament públic de la UPF en relació a l'acord d'exigència lingüística al personal docent universitari

Benvolgut Rector Josep Joan Moreso,

L'escrivim en motiu de l'acord celebrat entre el Govern de la Generalitat i el Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC), en virtut del qual els professors universitaris hauran d'acreditar nivell C de català per ser contractats de manera permanent.

Des de la Plataforma Universitària pel Català, associació estudiantil implantada a la UPF per a la promoció de la llengua catalana, volem manifestar la nostra profunda disconformitat amb les declaracions recentment fetes per la Universitat Pompeu Fabra¹ i alhora mostrar fermament el nostre recolzament a les accions portades a terme pel Consell Interuniversitari i el Govern de la Generalitat. Protestem pel posicionament erràtic que ha mostrat la UPF, subscriuint primer l'acord, per desmarcar-se'n després juntament amb la Universitat Autònoma de Barcelona². Una posició que resulta paradoxal, tenint en compte les declaracions inicials d'aprovació per part del seu rector en funcions, Jaume Casals, durant la reunió del CIC.

Per començar, estem disconformes amb la seva posició perquè perpetua l'incompliment de la legalitat vigent, sense donar cap solució a canvi. Considerem que la Universitat, com a administració pública dins del territori català, hauria de recolzar les decisions preses pel Govern que són de caràcter quasi unànime i respectar l'Estatut, portant a terme les mesures necessàries per tal de garantir i assegurar el català com a llengua vehicular dins les universitats catalanes. De fet, l'acord simplement fa complir allò que ja disposa de forma explícita la Llei d'Universitats Catalanes (LUC):

"El professorat universitari, llevat del visitant i casos anàlegs, ha de conèixer suficientment les dues llengües oficials, d'acord amb les exigències de llurs tasques acadèmiques i el Govern ha de garantir que en els processos de selecció, d'accés i d'avaluació es concreti el dit coneixement suficient".

¹ Diari "El Punt", 21 de juny de 2008. "[l'acord] no implica cap canvi en la política del professorat i que continuaran [la UPF] aplicant la mateixa política per atraure el talent de fora de Catalunya [...] volen [la UPF] mantenir el perfil d'universitat oberta i internacional pel que sempre ha defensat [la UPF] la no-exigència [del nivell de català] en el moment de l'accés a la plaça».

² "El Periódico", 20 de juny de 2008. "El professorat universitari haurà d'acreditar el domini del català", Diari "El Punt", 21 de juny de 2008. "La UPF no canviarà".

"El Govern, d'acord amb la normativa vigent i mitjançant el Consell Interuniversitari de Catalunya, ha de procurar que l'accés i la incorporació de nous membres a la comunitat universitària no alteri els usos lingüístics docents normals i el procés de normalització lingüística de les universitats".

Conseqüència de la inaplicació d'aquests preceptes legals, els estudiants ens trobem cada vegada més amb professors que no entenen el català. No cal dir que aquesta situació és totalment incompatible amb el dret dels estudiants a expressar-se a classe, als treballs i als exàmens en qualsevol de les dues llengües oficials. Ens sorprèn doncs, l'oposició del rectorat a una mesura que acabaria amb aquesta situació sense oferir cap alternativa a canvi.

En segon lloc, volem recordar-li que diverses universitats ja han emprès polítiques lingüístiques similars a les que postula l'acord del CIC amb bons resultats. Un bon exemple n'és la Universitat de Girona, que des del 2005 exigeix als docents que acreditin el seu coneixement de català un cop contractats. Aquest pla lingüístic ha resultat tot un èxit, ja que ha permès que més de la meitat de la plantilla de professors contractats hagin pogut acreditar el coneixement de català en només un any de formació. Al mateix temps, des del curs acadèmic passat, la Universitat de Barcelona també ha impulsat l'obligatorietat del nivell C de català a tot al PDI, sense que aquesta mesura hagi suposat en cap moment una barrera a la contractació de personal docent estranger.

Tot i aquests exemples d'èxit, l'oposició de la UPF i la UAB s'ha limitat a al·legar que aquesta política de contractació pot suposar un fre a la captació de professionals internacionals. En aquest sentit, des de la PUC volem remarcar i insistir en el fet que aquesta nova normativa d'exigència lingüística no tancarà les portes a l'entrada de talents internacionals, ja que els especialistes reconeguts quedaran exclosos d'aquesta obligació. És a dir, l'acord preveu la contractació de personal molt específic sense que el nivell C sigui un impediment, i per tant, es garanteix que el conveni en cap moment anirà en detriment de la qualitat de l'ensenyament.

D'altra banda, volem fer-li una reflexió: no hem de caure en l'error de percebre la internacionalització com quelcom contraposat a l'ús de la llengua pròpia. El que és normal en qualsevol universitat d'Europa és que els seus docents acreditin el coneixement de les llengües oficials de l'Estat corresponent. Tal i com deia l'Editorial del Diari el Punt del passat 24 de juny *"Qualsevol universitat d'Eslovènia, Finlàndia o Holanda pot voler fitxar un científic alemany o anglès i no per això acceptaria que el professorat no parli eslovè, finès o holandès. L'excel·lència que prediquen els rectors hauria de començar per l'exigència del multilingüisme a una bona part del seu professorat que només parla castellà. I continuar per*

evitar que a molts universitaris catalans se'ls conculqui el dret a usar el català, tal com passa ara³".

A la PUC considerem que si realment volem que el català sigui una llengua atractiva i moderna, aquesta ha d'ésser present en tots els àmbits acadèmics. En qualsevol país normal, la internacionalització és vista com un procés d'enriquiment i d'obertura al món, en el qual les societats aprenen de les altres, però també es mostren tal i com són. Nosaltres noensem diferent. Ara bé, si per contrari, aquí la internacionalització ha de comportar la renúncia a la llengua pròpia (tal i com ja passa a la gran majoria de postgraus), i en conseqüent a la nostra identitat, hauríem d'analitzar fins a quin punt aquest procés ens interessa.

Cal tenir present que les llengües són mitjans de comunicació que s'utilitzen si són útils i necessàries; en cas contrari, desapareixen. Nosaltres volem que la nostra llengua es mantingui en una situació saludable, i per això aspirem a que els professionals docents que vinguin a Catalunya l'aprenuin. Si des del primer moment, inculquem als nouvinguts l'idea que per ells el català és una llengua innecessària, la marxa enrere serà difícil.

En conclusió, des de la PUC, demanem un canvi d'actitud envers la nostra llengua per part del rectorat. Considerem inapropiat i desfavorable el posicionament adoptat envers el català, propiciant el risc d'entrar en una tendència irreversible cap a la marginació de la nostra llengua. A més a més, considerem que és una actitud decebedora, tenint en compte les declaracions inicials fetes per Jaume Casals en la reunió amb el CIC, on mostrava clarament la seva conformitat amb l'acord, afirmant que "*ja ha arribat l'hora de demanar el català*".

Per això, li agrairíem la definició d'un posicionament clar envers l'acord i, en cas d'oposició, que ens expliqués quines raons el condueixen a oposar-se a una mesura que fa complir la llei rectora de les universitats de Catalunya. També li volem preguntar quines mesures alternatives proposa el seu rectorat per tal de fer complir la legalitat vigent. En aquest sentit, des de la nostra associació considerem que l'establiment de mecanismes de comunicació entre les els estudiants de la universitat i el seu equip de govern és imprescindible.

És incompreensible que avui el fet d'aprendre el català per part d'un professor estranger no passi de ser valorat com un mer acte altruista, donat el nul reconeixement que per part de la UPF es fa als professors que aprenen i utilitzen la llengua a les seves classes. Per això, també demanem que des del Consell de Govern s'aposti clara i decididament per

³ Editorial del diari "El Punt", 24 de juny de 2008.

emprendre polítiques de promoció i reconeixement de l'ús de la llengua catalana a les classes de la UPF.

Per últim, reiterem novament la nostra disconformitat amb l'acció empresa pel rectorat, que creiem que vulnera el projecte lingüístic multilingüe que defensa la UPF. No obstant, confiem en un possible canvi d'actitud per part de la universitat, que vagi encaminat a rectificar el seu posicionament actual i a adherir-se, com la gran majoria d'universitats públiques ja han manifestat, a l'acord entre la Generalitat i el Consell Interuniversitari de Catalunya.

Moltes gràcies per la seva atenció.

Rebi una salutació cordial,

Els membres de la Plataforma Universitària pel Català.